

Udpantningsret. — Bevillingen gælder ikke ud over 5 Aar, og fornyet Bevilling kan ikke gives uden ved Lov.

I Samlingen 1909—10 blev der af Regeringen forelagt Rigsdagen et Lovforslag om Grundafstaaelse til Anlæg af en Mergelbane fra Rindum Mergelleje. Dette Lovforslag fik under Behandlingen i Folketinget en videre Rækkevidde, saa at det kom til at angaa i al Almindelighed Grundafstaaelse til Anlæg af Mergelbaner. Landstinget førte imidlertid Lovforslaget tilbage til dets oprindelige Skikkelse, og i denne Skikkelse blev det Lov. Siden er der imidlertid fra flere Mergelsporselskaber saavel som fra Hedeselskabet kommet Andragender om, at der maa blive tilvejebragt en almindelig Lovhjemmel til tvungen Afstaaelse af Grund til midlertidig Benyttelse ved Anlæg af Mergelspor, og Landbrugsministeren fremsatte da et Lovforslag herom. — *Folketingets Udvalg* (undtagen Hornstrup) tiltraadte Lovforslaget, dog med 2 Ændringer: at Sogneraadens Erklæring skal indhentes, før Amsraadet gør Indstilling, og at det gøres til Pligt for Kommunalbestyrelserne at opkræve de Beløb, som Medlemmer af Mergel-Andelsselskaber bliver disse skyldige for leveret Mergel (Gødningskalk), forudsat at Medlemmerne forinden ifølge Selskabernes Vedtægter, der skal godkendes af Landbrugsministeren, har anerkendt deres Skyld til Selskaberne. Hornstrup gjorde, særlig under Henvisning til Fordringen i Grundlovens § 82 om, at ingen kan tilpligtes at afstaa sin Ejendom uden hvor Almenvellet kræver det, gældende, at Lovgivningsmagten bør have Lejlighed til at tage Stilling til Sagen i hvert enkelt forekommende Tilfælde. Folketinget vedtog Lovforslaget med de foreslaede Ændringer. — Indenfor *Landstingets Udvalg* følte et Flertal (A. L. Andersen, Jørgen Berthelsen, Degnbol, Hartz, Lauridsen, P. Nielsen og Theilmann) sig betrygget ved, at saadanne Bevillinger kun kan meddeles, naar det eller de Amsraad, hvis Kreds berøres af Sporet, efter at have indhentet de vedkommende Sogneraads Erklæring gør Indstilling derom, ligesom Planen til Anlægget efter derom indhentet Erklæring fra det danske Hedeselskab skal godkendes af Landbrugsministeren. Flertallet stillede dog to Ændringsforslag: at Bevillingen ikke maa gælde udover 5 Aar, saaledes at fornyet Bevilling ikke kan gives uden ved Lov, og at det, som der stod i Regeringens Lovforslag, bliver en frivillig Sag for Kommunerne at paatage sig Opkrævningen af de ommeldte Bidrag. Mindretallet (Døcker, Johnsen, Knuth og Nordby) fastholdt derimod Landstingets Standpunkt fra 1909—10, idet man ikke finder det „forsvarligt at overlade til enhver Landbrugsminister at afgøre, om Grundlovens Betingelse for Ret til at kræve Afstaaelse af Andenmands Ejendom, at Almenvellet kræver det,